

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LOTYNŲ KALBOS PAGRINDAI	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: lektorė Stasė Paškonytė Kitas (-i): j. asist. Tomas Riklius	Vilniaus universitetas, Filologijos fakultetas, Anglistikos, romanistikos ir klasikinių studijų institutas, Klasikinės filologijos katedra, Universiteto g. 5, LT-01513, Vilnius Tel. (8 5) 2387220, el. paštas: Irena.Stikonaite@flf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	1 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	32	48

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Siekiama suteikti studentams žinių apie pagrindinius lotyniškus teisinius terminus, apibrėžimus, sentencijas; ugdyti gebėjimą dirbti su žodynais: rasti, analizuoti, sisteminti naudingą informaciją; praktinius tarties, morfologinės analizės, sintaksinės kompozicijos įgūdžius; gebėjimą suvokti ir pritaikyti Lietuvos teisės dokumentuose, specialioje literatūroje, susijusioje su Romos ir Europos teise, dažnai vartojamus lotyniškus apibrėžimus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentai įgys žinių apie lotynų kalbos gramatinę ir leksinę sistemą, gebės paaiškinti jos savitumus ir sąsajas su kitomis indoeuropiečių kalbomis. Pasitelkdamį įgytas žinias, studentai gebės dirbti su žodynais ir gramatikomis, skaityti, versti ir suprasti aktualiai tekste pavartotus teisinius lotynų kalbos apibrėžimus. Studentai susipažins su Europos teisės tradicijų ištakomis, romėnų teisės šaltiniais. Studentai išmoks apie 150 lotyniškų sentencijų ir terminų, 15–20 santrumpų, reikalingų teisės specialybės studijoms ir profesinei veiklai.	Pasakojimas, aiškinimas, dalykiniai komentarai, diskusijos, klausimai-atsakymai, apibendrinimai, kartojimas ir įtvirtinimas.	Kontroliniai darbai, egzaminas raštu

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Lotynų kalba ir jos istorija. Lotynų kalbos vieta indoeuropiečių kalbų šeimoje, ryšys su naujosiomis kalbomis.	2						2		
2. Raštas, alfabetas, fonetika (bendrieji aspektai).	2						2		
3. Lotynų kalbos fonetikos ypatumai. Žodžio skirstymas skiemenimis.			2				2	6	Pratimai, darbas su žodynu, spec. fonetikos užduotys

4. Kirčiavimas. Įvadas į morfologiją (kaitomos ir nekaitomos kalbos dalys, jų žodyninis įrašas).			2				2	6	Pratimai, darbas su žodynu, spec. kirčiavimo užduotys
5. Daiktavardis, skaičiai, giminės. I daiktavardžių linksniuotė, I–II linksniuotės būdvardžiai (<i>iustus, a, um; publicus, a, um</i> etc. Daiktavardžių ir kitų kalbos dalių derinimas. <i>Collega, culpa, familia, iniuria, iustitia, natura, opera, persona, poena, rapina</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
6. Veiksmažodžių asmenys, pagrindinės veiksmažodžių formos, keturios pagrindinės ir V (mišrioji) asmenuotės. <i>Accusare, tacere, absolvere, scire, capere</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
7. Infekto kamienas. Infekto kamieno laikai (<i>praesens, imperfectum, futurum I</i>), daryba, vertimo ypatumai.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
8. II daiktavardžių linksniuotė. <i>Decretum, depositum, dolus, furtum, imperium, iudicium, mandatum, testamentum</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
9. III daiktavardžių linksniuotė: priebalsinis, balsinis, mišrus linksniavimo tipai. <i>Actio, caput, codex, corpus, crimen, exemplar, gens, iudex, ius, lex, libertas, pax, societas</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
10. Trečios linksniuotės būdvardžiai. <i>Acer, acris, acre; civilis, e; communis, e; sapiens, ntis</i> ir kt. vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
11. IV ir V daiktavardžių linksniuotės. Perfekto kamieno laikai. <i>Casus, conventus, metus, senatus, status</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose; <i>dies, fides, res</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
12. Būdvardžių laipsniavimas. Supletyvinių būdvardžių laipsniavimas. Vartojimo ypatumai.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
13. Prieveiksmis. Prieveiksmių laipsniai. Vartojimo ypatumai.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
14. Įvardis: asmeniniai, sangražinis, savybiniai, parodomieji, santykiniai ir klausiamieji įvardžiai. Vartojimo ypatumai.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai; 1 teminė užduotis iš papildomos literatūros
15. Skaitvardžių skyriai: kiekiniai, kelintiniai; skaitvardžių linksniavimas; vartojimas. Romėniškos datos užrašymo, perskaitymo ypatumai. <i>Kalendae, Nonae, Idus</i> samprata.			2				2	3	Pratimai, 12–15 sentencijų vertimas, mokymasis atmintinai
16. Supyno kamieno laikai. Netaisyklingi veiksmažodžiai. Deponentiniai veiksmažodžiai. <i>Abesse, nasci, transferre</i> ir kt. sąvokų vartojimas definicijose. Santrumpos, vartojimo ypatumai.			2				2	3	Pratimai, 12–15 santrumpų vertimas, mokymasis atmintinai
Iš viso	4		28				32	48	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
4 kontroliniai darbai	50	1 kartą per mėnesį	10 balų skalė. Kiekvienas kontrolinis darbas sudarytas iš 2–3 gramatinių užduočių, kurios buvo aptartos ir suformuluotos išeitos medžiagos ribose (naujos medžiagos suvokimas, derinimas, gramatikos žinių pritaikymas) bei 10–12 atmintinai išminktų sentencijų ar apibrėžimų. Teigiamas užduočių įvertinimas (10 balų įvertinamas darbas, kuriame nėra klaidų), visi kontroliniai darbai vienodo svorio.
60 sentencijų (atsiskaitymas žodžiu), <i>Gaudeamus</i> atmintinai. Privalomas atsiskaitymas		Semestro gale (iki egzamino)	Taisyklingas tarimas ir kirčiavimas yra svarbus vertinimo kriterijus.
Egzaminas raštu	50	Žiemos sesija (sausio mėn.)	10 balų skalė. Egzamino metu studentai turės išversti nustatytą skaičių (iš maždaug apie 30 egzaminui skirtų pasirošti romėnų teisinės frazeologijos sakinių – 10–12) sakinių, paaiškinti įvairias (daiktavardžio, būdvardžio, įvardžio, veiksmažodžio ir kt.) gramatinės kategorijas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Veličkienė Aleksandra Teresė	2010	Lotynų kalba (vadovėlis teisininkams)		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
Juchnevičienė, Nijolė; Motiejūnaitė-Šileikienė, Rasa	2002	Lotynų kalbos pratysbos		Vilnius: Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras
Kuzavinis, Kazimieras	2007	Lotynų–lietuvių kalbų žodynas. 2-oji patikslinta ir papildyta laida. Elektroninis žodyno variantas www.flf.vu.lt/zodynai		Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas
Papildoma literatūra				
Veličkienė, Aleksandra Teresė	2003	<i>Ratio scripta</i> : lotyniški teisės ir bendrosios kultūros frazeologizmai, apibrėžimai ir terminai		Vilnius: Justitia
Nekrošius Ipolitas, Nekrošius Vytautas, Vėlyvis Stasys	1999	Romėnų teisė		Vilnius: Justitia
[Knygos sudarytojai ir vertėjai] Vėlyvis Stasys, Misevičiūtė Rūta Agnė	2010	Imperatoriaus Justiniano Digestai, arba Pandektos. 1 knyga		Vilnius: Registrų centras
[Knygos sudarytojai ir vertėjai] Vėlyvis Stasys, Jonaitis Marius; vertėjai iš lotynų k.: II knyga: M. Jonaitis, S. Vėlyvis, R. A. Misevičiūtė; III knyga: S. Vėlyvis, M. Jonaitis	2016	Imperatoriaus Justiniano Digestai, arba Pandektos. 2 ir 3 knygos.		Vilnius: Registrų centras
Vėlyvis Stasys, Jonaitis Marius	2007	<i>Leges XII tabularum et commentarium</i> . XII lentelių įstatymai ir jų komentaras		Vilnius: Teisinės informacijos centras